

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:

Pe un an	18 Lei
Pe jumătate de an	9 "
Pe un pătrăc de an	4 1/2 "
Un număr	35 bani

Manuscrisele, cărțile, revistele, publicațiile periodice sau ziarele cari au schimbul cu „FOAIA DIECEZANĂ”, se trimit pe adresa: V. LOICHIȚA, redactor în Caransebeș, iar banii de prenumărășune și inserțiuni administrației „Tipografia și Librăria diecezană” în Caransebeș (județul Caraș-Severin), Telefon Nr. 30. Manuscrisele nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicații oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 10 Lei, până la 200 de cuvinte 15 Lei, de aci în sus 20 Lei.

Nr. 2990 B. ex. 1920.

IOSIF

din îndurarea lui Dumnezeu Episcopul dreptcredincios al Eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului.

Dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Christos!

Tubit Cler și popor credincios!

Atotputernicul Dumnezeu, Care ocârmuește toate, întru nemărginita Sa bunătate s'a milostivit spre neamul românesc, și așa armatele române conduse de Majestatea Sa Regele Ferdinand I. au ieșit biruitoare din vălmășagul marelui războiu. Sângele bravilor ostași români nu s'a vărsat înzădar, căci din acest sânge a răsărit soarele libertății, și frații de un sânge, despărțiți de o soarte vrăjmașă, s'au împreunat sub sceptrul Majestății Sale Ferdinand I., formând o unitate. Spre a se da acestei unități o manifestație mai pregnantă, arătându-se și din punct de vedere bisericesc, că păretele despărțitoriu dintre frați s'a prăbușit, s'a aflat cu cale, ca pe scaunul de Mitropolit Primat al României să se redice prin Marele Colegiu electoral actualul Mitropolit Primat, Înalt Prea Sfinția Sa Dr. Miron E. Cristea, fostul Episcop al diecezei noastre a Caransebeșului.

Ajungând astfel Eparhia noastră în sedisvacanță, Biserica noastră eparhială prin votul sinodului eparhial electoral întrunit în 21 Martie a. c. și-a pus din nou, acum a doua oară încrederea în umila mea persoană, alegându-mă Episcop. Actul electoral a obținut aplacidarea Sfântului Sinod al metropoliei noastre, apoi preainalta confirmare a Majestății Sale Regelui și astfel a urmat în mod solemn hirotonirea mea întru Episcop, prin Înalt Prea Sfințitul noul nostru vrednic și luminat arhiepiscop și mitropolit Dr. Nicolae Bălan, cu împreună lucrarea zelosului și însuflețitului Prea Sfințit Episcop Ioan al Aradului și a învățatului Prea Sfințit arhieru Vartolomeiu dela Râmnicul-Vâlcea, cecece a avut loc **Duminecă**

în 27 Septembrie a. c., în catedrala noastră din Caransebeș, când pe baza decretului regal ddo 30 Iulie a. c. am luat și conducerea Eparhiei.

Este primul cas, când Episcopul se hirotonește în catedrala sa, în mijlocul credincioșilor, fiilor săi sufletești, pentrucare act istoric și de dragoste față de eparhia noastră li sum mulțamitoriu înalților Arhipăstori.

Nu mai puțin sum recunoscătoriu și trebuie să-m exprim aici călduroasa mea mulțamită reprezentanților clerului și poporului nostru credincios, cari în număr deosebit de însemnat și și din mari îndepărtări au grăbit la sediul Episcopiei noastre, pentruca să fie martori ai acestui act sărbătoreșc, rădicând astfel nimbul și importanța acestui act nu numai sărbătoreșc, ci și istoric.

Am ținut se vă vestesc acestea jubit cler și popor credincios, ca introducerea acuma, când pentru prima dată mă adresez voauă ca Arhierieul vostru.

Am primit cu umilință sarcina Arhieriei, dând urmare chemărei Bisericii noastre eparhiale, fiind sigur, că marele Dumnezeu și Mântuitoriu nostru Iisus Christos, Care a îngăduit, ca eu, umilitul și nevrednicul Său rob, se fiu numărât între urmașii sfinților Săi Apostoli, mă va ajuta în străduințele mele de a purta apostolatul după vrednicie spre preamărirea lui Dumnezeu și fericirea turmei cuvântătoare, în fruntea căreia m'a pus ca păstoriu.

Iubit Cler și Popor! Mântuitoriu nostru Iisus Christos, după mărita Sa înviere, arătându-se sfinților Săi învățăcei și apostoli li-a zis: „Pace voauă“. Și eu îndrăznesc să folosesc aceste cuvinte de salutare, când pentru prima oară mă adresez cătră voi și așa Vă zic: „Pace voauă“. Și oare, iubit Cler și Popor, ce poate să fie mai scump pe acest pământ decât „Pacea“? Iată și în sfintele biserici totdeauna ne rugăm pentru pacea a toată lumea. Astfel, dacă vă doresc, și cer dela bunul Dumnezeu „Pace“, cer cel mai înalt bun pământesc, care să se sălășluiască între noi, pentruca sub scutul și în legătura păcei să ne desvoltăm forțele noastre culturale și morale, împlinindu-ne misiunea pământească. Unde nu este pace, unde nu este bunăînțelegere, acolo nu este nici binecuvântarea lui Dumnezeu, ci acolo stăpânește spiritul cel rău, care toate le distruge provocând ură și desbinare. Pacea este necesară în familie, pacea este necesară în societate și în stat, pacea este necesară în biserică, și aci cu atât mai vârtos, căci ea este o instituțiune dumnezeiască și are menirea de a realiza împărăția lui Dumnezeu pe pământ; și Domnul nostru Iisus Christos, Capul sfintei noastre biserici, cere dela noi pace, bună înțelegere și dragoste frățească.

Da, unde nu este pace, unde nu este bunăînțelegere, acolo stăpânește spiritul cel rău, care toate le distruge. Aceasta am putut-o vedea și o vedem în zilele noastre, în statele, unde s'au resvrătit și să resvrătesc uni contra altora.

De aceea, luând conducerea eparhiei noastre, la care am fost chemat prin votul Bisericii, rugăciunea mea cătră Dumnezeu este, ca să dăruiască pace sfintei Sale biserici, căci avem lipsă de pace și bunăînțelegere, ca astfel se întărim instituțiunile noastre bisericesti, să le înmulțim, și așa să ne asigurăm viață fericită în sânul bisericii în statul nostru național.

Biserica noastră, în urma fericitei sale organizațiuni administrative, depusă în statutul organic, chiamă la conlucrare armonică pe toți fiii ei, pe toți membrii bisericii, preoți și mireni. Cere dela toți sprijin moral și material, pentruca cu ușurință să-și poată plini sublima misiune dumnezească; să-și poată plini misiunea culturală și morală.

Vor crede unii, că acuma, când prin vrerea lui Dumnezeu aproape toți românii s'au unit într'un stat național, și astfel biserica națională română a ajuns în cadrele statului național român, nu mai poate avea acea importanță, ca în trecut, sub regim străin și cu

deosebire, că nu mai are să grijească pentru luminarea credincioșilor prin școli. Nimic mai greșit ca aceasta. Aceasta o pot zice aceia, cari în însuflețirea pentru întregirea neamului nu au deplină cunoștință, sau au o cunoștință eronată despre menirea și scopul bisericii noastre. Biserica noastră și ca biserică națională română, are scop în sine și pentru sine. Mântuitorul Christos a zis: „Lăsați pruncii să vină la mine“. Și iarăși a zis: „Eu sum lumina lumii, celce îmi urmează, nu va umbla în întunecet, ci va avea lumina vieții“, adevărat va avea viața, fericirea vecinică. Deci, e de lipsă, ca pruncii să meargă la sinul bisericii pentru luminarea minții și cultivarea inimei prin lumina lumii, care este Christos.

Am atins aceasta pe scurt numai ca să arăt, pentrucă biserica noastră are lipsă de școli, și pentru ce ea trebuie se apeleze la sprijinul moral și material al fiilor ei și pe mai departe.

Dând organizația democratică a bisericii noastre fiecărui membru drepturi, — cari iarăși reclamă datorinți, căci nu ne putem închipui drepturi fără datorinți — acestea să vor putea exercita în folosul bisericii, ceace implică și folosul credincioșilor, numai cultivând pacea, bunăînțelegerea și dragostea între noi. Vederile în ajungerea unui scop pot fi diferite, și e natural să fie diferite, pentrucă câte capete atâtea vederi și păreri, lucrul principal însă este, ca să voim binele, binele general al bisericii, și aceasta se ajunge numai atunci, când suntem liberi de veleități și interese personale și suntem conduși numai de dragostea pentru binele public, căci din diversitatea vederilor, ideilor, cari au de basă binele general, putem ajunge la aflarea căilor și mijloacelor mai corăspunzătoare binelui public, binelui bisericii. Dacă zic binele bisericii, înțeleg și binele neamului nostru românesc, știut fiind, că în tot trecutul nostru biserica a fost strâns legată de neamul nostru, de poporul nostru românesc. Sub scutul bisericii, cu credința în Dumnezeu, s'a oțelit brațul poporului nostru încât a putut să poarte lupta contra tuturor furtunelor, ce să deslănțuiau pentru de a ne cutropi; contra tuturor meșteșugirilor de a ne încătușa și anihila, până în fine a biruit, și putem acum să privim cu mulțămire și sănătate în viitoriu.

Pătruns de convingerea, că pacea și bunăînțelegerea sunt cele mai cardinale, mai mult, unicele mijloace, prin cari putem să biruim, să ne întărim, am suit treptele venerabilului nostru scaun episcopesc, și deci, acestea îmi vor fi steaua conducătoare în activitatea mea arhipăstorească, însoțită de dragostea ferbinte, ce arde în sufletul meu pentru eparhia mea, pentru fiii mei sufletești, concrezuți prin Darul Duhului Sfânt arhipăstoriei mele.

Duhul înțelepciunii, duhul înțelegerii, duhul temerei de Dumnezeu, duhul păcei și al bunei înțelegeri să ne pătrundă pe toți, păstori și păstoriți, iubindu-ne și sprijinându-ne împrumutat, fiecare stând la locul său între marginile trase de așezemintele noastre bisericești, ca astfel se zidim, iară nu să dărimăm.

Și avem lipsă ca să zidim. Vedem doară în tot momentul și la tot pasul, că noi românii suntem încunjurați de neamuri, cari n'au avut și n'au ochi buni pentru noi, și cari — orice s'ar zice — nu pot să aibă plăcere văzându-ne pe noi, cari până acuma eram apăsați și folosiți pentru interese străine de noi, văzându-ne zic, în o situație independentă, stăpâni pe noi înșine în o țară frumoasă, bogată, carea stârnește invidia multora, și pe carea a creat-o, nu mila altora, ci harnicia brațului românesc, suferințele trecutului, cari au oțelit acest braț, și înțelepciunea conducătorilor neamului. Este de lipsă dară, ca să ne punem pe lucru, să zidim întărituri împugnabile, fortărețe, cari se apere avutul nostru spiritual, cultura noastră, legea și graiul nostru.

O armată bine organizată și disciplinată, condusă cu înțelepciune, merge din biruință în biruință, și adevăratul comandant, după câștigarea luptei, nu se pune se odihnească

pe laurii victoriei, ci caută să o exploateze, să tragă folos din ea, și apoi pe basa sperinței făcute, caută să delătore eventualele lipsuri, să-și perfecționeze armata și armele, bineștiind, că invinsul nu stă cu brațele încrucișate sau în sân. El va căuta se fie gata la luptă și atunci, când nu e amenințat de nimene, neștiind ce poate aduce ziua de mâne.

În o astfel de situație ne aflăm și noi acuma. Buciumul vestește pretutindenea bucuria victoriei, armele bisericei noastre, instituțiunile culturale și așezămintele noastre bisericesti s'au dovedit bune. De aci nu urmează însă, că noi nu mai avem nimica de făcut. Nu! Dincotră, este de datorința noastră, ca să ne întărim instituțiunile noastre bisericesti, armele noastre culturale se le înmulțim, pe cele esistente să le perfecționăm tot mai mult în cadrul organismului nostru bisericesc, făcând poporul nostru resistant față de toate tentativele, atacurile de dinafară provenite, sau ce vor proveni dela cei cari ne hulesc biserica și instituțiunile bisericesti, dela cei cari ne ponegresc. Și aceasta cu atât mai mult, cu cât nu știm ce aduce ziua de mâne, și cu cât cunoaștem și vedem curentele antibisericesti, cu cât știm, simțim și vedem, că corpul Eparhiei noastre sângerează. Și pe mine mă neliniștește și mă doare mult, văzând cum se face încercare pentru înstrăinarea unei părți a eparhiei noastre. Mă neliniștește și mă doare mult, văzând cum pe alocurea să furizează învățăturistrăine pentru de a deslipi poporul credincios de tradiția strămoșească, de datinile și învățătura bisericei.

Dar, mare este Dumnezeu, și El nu va lăsa pe poporul Său în scârbă, și nici nu va îngădui să cadă în mreaja vrăjmașului.

În liniștea păcei, conduși fiind de Duhul înțelepciunei, al înțelegerii și al temerei de Dumnezeu, să dați mână cu mână iubitorilor și se lucrați sub scutul statului nostru românesc și în cadrele organismului nostru bisericesc, având ca țintă numai binele general al bisericei. Întărind biserica, înălțându-i prestigiul ei, îmbogățându-o și înfrunsându-o cu instituțiuni culturale, școli, întărim și statul și neamul nostru românesc; îi potențăm forțele lui și așa vom ajunge a ne bucura având biserica noastră apostolică-națională în un stat liber, independent și puternic național.

După acestea implorând darul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra iubitului meu cler și popor, asupra Eparhiei noastre, sum pe lângă binecuvântare arhierască.

Al vostru tuturor

Caransebeș 8.20 Octomvrie 1920.

Cu dragoste părintească

Dr. Iosif Traian Badescu
Episcop.

Nr. 2827 Sc. ex 1920.

Notă oficială.

În temeiul informațiilor luate dela Prea Veneratul Consistoriu metropolitan se comunică tuturor învățătorilor dela școalele noastre primare și confesionale, că adausul de serviciu li-se va solvi fără considerare la pregătirea anterioară școalei normale. Dispoziția jignitoare a fost revocată.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară, ținută în 19 Octomvrie (1 Nov.) 1920.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Nr. 3059 Sc. ex 1920.

Fundațiunea Dim. Peția.

Concurs.

Pentru conferirea unei burse de 262 Lei pe anul școlar 1920/21 din „Fundațiunea în Domnul repôsătului *Dimitrie Peția și a fiului său Ioan*” se eșerie concurs cu termen de 15/28 Novembre 1920.

Petițiunile au să fie ajustate cu următoarele documente:

1. Estras de botez prin care să se dovedească, ca petentul e de religiea gr. or. română și că aparține de prezent diecezei Caransebeșului.

2. Certificat pe anul școlar expirat.

3. Atestat de paupertate dela primăria comunala, vidimat de oficiul parohial.

Preferiți vor fi cei născuți în orașul Caransebeș, apoi cei născuți pe teritoriul fostului regiment Vânător român-banățan Nr. 13 și cari studiază la institutul pedagogic diecezan din loc.

Petițiunile intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Caransebeș din ședința consistorială școlară, ținută în 19 Octomvrie (1 Novembre) 1920.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu m. p.

Nr. 3128 E. ex 1920.

Cătră

Onorata Preotîime a eparhiei Caransebeșului.

Ministeriul cultelor ne comunică sub 29 Octomvrie n. 1920 Nr. 32138, că Ministeriul Comunicațiilor prin adresa Nr. 4056/920 a aprobat, ca preoții tuturor confesiunilor din ținuturile alipite să poată călători pe C. F. R. cu

prețuri de jumătate în baza unui carnet de identitate, observând că cererile pentru liberarea acestor carnete se vor face prin Consistoriul diecezan la direcțiunile regionale C. F. R. unde se va trimite totodată fotografia și recipisa de plată a taxei carnetului, liberată de perceptoratul regal și care taxe sunt următoarele: pentru clasa I-a zece (10) Lei, pentru clasa II-a șapte (7) Lei și pentru clasa III-a trei (3) Lei și 50 bani.

În urma acestui comunicat invităm Onorata preotîime să înainteze prin Oficiile protopresbiteriale Consistoriului nostru diecezan rugarea lor pentru eliberarea carnetului, la carea să se alăture fotografia și recipisa de plată a taxei carnetului.

Caransebeș, în 27 Octomvrie 1920.

Episcopul diecezan

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Grâmpiele din zbuciumul trecutului nostru.

— Cetatea Tibiscum.

De preotul Iosif Mircea.

(Continuare).

Și fiind vorba de amintirea ființii celor ce ni-au dat sângele lor pentruca să le perpetuăm viața și admirabilele lor calități, iată ce ne spune Vlahuța: „Călugărul ne spune, că în vechime a fost aici în — Peștera Polovraci — capîștea păgânilor, și — ca și cum le-ar fi văzut aieva — ne povestește cum a trăit în tainița asta Zamolxe, zeul Dacilor, — cum odată din bătrân s'a făcut tînăr și-a mers de-a îmbărbătat poporul la luptă cum, în sfârșit, după-ce au răsbătut pe aici Romanii și s'au măsurat viteaz cu viteaz, și-a văzut el prăpădul și risipa norodului lui, de jalea înfrângerii a închis ochii și s'a făcut duh, și 'n clipa aceea s'a deslegat, așa din senin o vijelie cumplită și s'au răscolit stihiiile toate, cât din învâlmășagul lor pământul s'a lămurit cu altă față, cu alte neamuri și cu alte legi, — și de atunci ne tragem noi, Romanii, suflet viu și învăpăiat, trezit în zile de vifor, din zăngănit de paveze și sbîrnăit de săgeți, iar stropii ce se preling și picură și azi din steiurile acestea sunt lacrimile lui Zamolxe”.

În zilele de vifor ne-am născut și viforul fostu-ne-a partea în lume până astăzi. Dar precum viforul curăță aerul de miasmele otrăvite, de cari e îmbibat în anume momente, tot

astfel și viforul suferințelor și luptelor noastre istorice continue ni-au curățit sufletul, ni-au agerit mintea oțelindu-ne și înălțându-ne neamul și ajutându-l în zilele noastre a deveni un popor mare, cu trecut glorios și cu perspectiva ademenitoare a unui viitor luminos.

Căci toate darurile și ale firii, ce ne împrejmuesc, și ale minții, ce ne străjue — ne sunt date!

Deci: „Cum să nu rămâi uimit de tăria neamului tău, și să nu-l slăvești, când cugești la câte s'au petrecut de-atunci... la câte primejdii au învăluit mâna aceasta de oameni, sămănată pe briele Carpaților — șase veacuri de lupte și de zbuțim, șase veacuri de neadormită și dârză împotrivire la năvala atâtor vrăjmași, cari aduceau, în țara asta blândă, urgia și jaful războiului cu toate cruzimile lui: stricarea gospodăriilor și sălbătăcirea oamenilor, izvoarele munților roșite de sânge, orașele'n flăcări, femei desculțe cu prunci, alergând pe lanurile pustii, sute de leșuri zăcând neîngropate pe marginea drumurilor! Și ce de viteji și-au pus zilele lor punte biruinții, până să răsară și pentru noi mult așteptata zi de mântuire și de liniște! N'a fost pe lume un neam mai încercat ca al nostru. N'a fost popor, care să-și fi plătit mai scump dreptul de a trăi în țara și legea lui, popor pe care să-l fi împins la jertfe mai mari adâncă dragoste de moșie și dorul de neamărnare“.

Nu știu cum, dar par'că involuntar ți-se ridică în gând întrebarea, că în ce-a constat taina cea mare a puterii ce-a ajutat acest neam să răzbească teafăr și biruitor prin jugul atâtor dureri uriașe și nedreptăți păgâne. Răspunsul ni-l dă și la această întrebare adâncul cugetător Vlahuță, când zice despre Români: „Pe chipurile lor uscate e întipărită răbdarea sfântă a Românului, tăria legendară a neamului acestuia oțelit în dureri, care-a văzut și îndurat atâtea, că nimic nu-l mai poate îngrozii“.

Răbdarea ne-a salvat așadar! Ei bine, răbdarea oare nu-și are și ea dedesupturile ei? Nu-și are și ea pământul ei bun, din care-și trage hrana dătătoare de viață? Fără îndoială că, da! Și acest suc hrănitor, care a venit ca un adevărat balzam vindecător și întăritor pentru sufletul poporului nostru ars de pojarul tuturor durerilor din lume a fost credința lui pururea vie.

Iată cât de frumos, de adânc și de mișcător se exprimă în această privință marele nostru bard național Octavian Goga: „Țăranul nostru are un puternic fond de credință în

cursul veacurilor acest plugar năpăstuit, frate cu pământul, și-a făurit cu închipuirea lui fecundă din cetaniile cărților bisericești și din îndrumările vieții lui de primitiv, supus naturii milostive, un crez al lui, care-i călăuzește gândurile și-i dă un echilibru moral. El crede, alături de învățămintele religioase, în arătări puse peste fire, el și-a înfiripat legende și superstiții, a creiat bălauri, vârcolaci, strigoi, Cosânzene, Feți-frumoși și barbăcoți. Lumea lui de întrupări mitice, bazmele și viziunile acestui panteism minunat, pot fi distruse de raționalismul critic și cad în fața normelor din rigoare în biserica luminată, dar așa cum sunt, flori sălbatice crescute în ogorul lui Cristos, ele totuși dau o credință, din care rezultă o busolă morală și preocupăminti sufletești de ordin superior. Ce dovadă mai vreți, când aveți poezia populară cu strălucirea ei fără seamăn, ori un câmpar ce a scăpat steagul împărătesc la Solferino“.

În alt loc al minunatei sale cărți. „Însemnările unui trecător“ poetul nostru Goga, finul marelui poet Vlahuță, ajunge iarăși la unele deducții foarte puternice și așa de mișcătoare prin profunditatea realității lor, încât nu mă pot reține să nu le citez aici, pentru a lumina prin înțelesul lor înalt, și mai mult sufletul neamului nostru. Iată-le: „Acest muncitor dela țară e o vergină numai într'un lanț nesfârșit de evoluție lentă și pășește pe arenă în armura unei moșteniri milenare. El are trecut, are tradiție și umblă pe-un drum bătătorit de veacuri. Filozofia vieții lui e o comoară veche, împletită din pășanii și sfaturi de demult, de aici înțelepciunea ei, adâncă și bogăția ei strălucitoare. Așa e și cu toate îndeletnicirile lui, cu meșteșugurile pe cari le poartă, cu toată pășirea lui, cu orice mișcare.

Cântecul lui e frumos, fiindcă vine de departe, din afanșimea vremurilor, cari în această pribegie lungă i-au curățit metalul și l-au nobilitat. Tot astfel i-s'a subțiat gustul pentru aprecierea frumosului și bunului simț cu care cumpănește rosturile vieții. De aci echilibrul lui moral, care-l călăuzește totdeauna, de aci eleganța și grația horelor noastre, de aci minunatul joc de „forme și culori în altifa unei cămeși de țarancă“.

„Sufletul românesc a simțit totdeauna poezia mare a celor necuprinse, a avut adâncimea care s'a întărit de tainele naturii, a fost înzestrat cu așa închipuire fecundă, care știe să fiure un răspuns mistacilor nedeslegate de trupe minții“.

Voiți un mister mai mare, decât lumea și viața? Câte minți geniale nu și-au zbucluiat creerii, pentru a putea prinde și turma în forme pipăibile și accesibile sufletului lumea aceasta mare cu viața ei pururea schimbătoare.

Eminescu zice: „Lumea aceasta este cum este, și ca dânsa suntem noi“. Altădată spune: „Vis al morții eterne e viața lumii întregi“. Poporul nostru în curgerea vremurilor n'a putut rămânea indiferent față de această mare și în veci nedeslegată problemă care este viața. Și iată ce caracterizare i-a dat:

„Lumea asta-i cum o vezi,
În mine să nu te încrezi,
Nici în soră, nici în frate,
Nici în cămașa din spate,
Că nici ea nu-i cu dreptate!

Iată deci că Românul prin instinct a spus același adevăr, pe care l-a rostit cu mii de ani înainte Horatius în celebrul său principiu: „nii admirari“.

Acest principiu a fost apoi transcris, de congenialul său Eminescu prin versurile nepe-rioare:

„De te 'ndeamnă, de te chiamă,
Tu rămâi la toate rece“.

Ideia e deci aceeași și 'n versul poporului, ca și 'n a lui Horațiu și Eminescu. De altfel psihologia Românului e așa de complexă, că ea nu se poate defini, cu una, cu două. Și nici nu am găsit scriitor, care să poată zugrăvi mai plastic și mai cu înțeles ființa sufletească a Românului decât Vlahuță, care exclamă, încântat, despre frații săi: „Câtă înțelepciune, de ce comori nu zac ascunse în sufletele acestea cinstite și senine, cari au trecut de atâtea-ori prin cumpene mari, prin greutăți și nevoi cumplite, s'au înfruntat cu bărbăție vijeliile vieții, și-au știut pururea să-și păstreze credința lor în bine și 'n dreptatea celui de sus! Multe și neprețuite frumseți ar descoperi acel, care-ar putea străbate în sufletul acestui popor ales și atât de bine înzestrat de fire, în adâncimile tănuite ale inimii lui bune și răbdătoare, unde s'au păstrat cu atâta sfințenie credințele, datinele, graiul și virtuțile neamului nostru, și de unde-a izvorit cel mai cald și mai duios cântec, din câte vr'odată s'au spus pe lume — dulcea și fermecătoarea doină, în a cărei largă mlădiere pare-că freamătă toți codrii și plâng toate izvoarele țării“.

Și cum n'ar fremăta codrii și n'ar plânge izvoarele în doina noastră, căci doar „codru-i frate cu Românul“. Lui și-a spus Românul, păsurile și dorurile, dela el a aflat alinare năcazurilor și scut primejdiilor! Izvoarele lui l-au

întărit și basme multe iau povestit. Veacuri de-arândul Românul cu codrul și izvoarele lui au dus la oialță cea mai bună casă, comuni-cându-și și înțelegându-și unul altuia tainele — cum alt caz analog în istoria universală nu-i.

(Urmează).

Un frate fără pâne...

L-a găsit războiul în mijlocul fraților de dincolo. Era sufletul mișcării naționale dela noi; îl cunosc nu numai preoții și învățătorii ci toată lumea carea văzuse zbucluiările naționale dela alegerile dietale din 1906 și 1910. Inflăcărarea și iubirea lui de neam erau fără margini și mâna lui Dumnezeu l-a mânăat dincolo, ca să nu-i-se răsplătească învâpăiata iubire de neam, cu vr'o spânzurătoare de cătră dușmanii noștri de veacuri. Nu știu ce va fi mai suferit în mijlocul fraților pe tot timpul războiului, destul că înflăcărătul nostru coleg de odinioară, — în loc să fie cel mai fericit muritor, că și-a văzut realizat visul, pentru care mai înainte era gata să treacă chiar prin baionetele jandarmilor, — azi „n'are unde să-și plece capul“, căci în absența lui i-s'a ocupat parohia de un alt preot, sigur în urma uneltirilor acelora, cari mai înainte erau dușmanii lui, și cari la alegeri preferau să meargă în tabăra maghiarilor. Este vorba de părintele George Tătucu. La alte neamuri un om de talia păr. Tătucu nu se trece cu vederea, ci se prețuie ca și soldatul reîntors cu glorie de pe front. Stima ce o am față de acest neînfriecat luptător pentru realizarea unirei de azi, m'a făcut să scriu aceste sîre, căci așa cred, că întâietate se cuvine aceluia, care nu azi, ci în vremuri grele și-a arătat fațăș iubirea de neam. Iși poate închipui orișicine, în ce stare sufletească e păr. Tătucu, când în țara, pe care el a visat-o și pentru care atâtea a îndurat, el n'are loc și e lăsat în știrea lui Dumnezeu. Preoțimea tractului Mehadiei nu mai poate trece cu vederea acest caz, fiindcă e în joc existența unui frate refugiat dintre noi, nu de frica morții, ci ca să vină triumfător cu dorobanțul român să răzbune nedreptatea de veacuri a unguirilor, cari începuseră a bate păstorii, ca cu atât mai ușor să poată risipi turma mare a neamului nostru de dincoaci de Carpați. Ca să nu salte de bucurie străinii și ceice au îndrăgit străinii, trebuie să i-se facă grabnic dreptate acestui luptător, căci așa se cuvine și așa este opinia generală, a întregii Granițe. Greșala ce i-s'a făcut trebuie reparată. — Bis dat qui cito dat!

Cornea.

Nicolae Valeanu, preot.

Ș T I R I

Adunarea generală a Comunității de avere ținută Joi în 18 Noembrie n. a. e. în Caransebeș, a ales de președinte al Comunității de avere pe Dl Simeon Simu, iar membri ordinari în comitet pe Domnii: P. Boldea, ca vicepreședinte, — Traian Lalescu, I. C. Drăgălina și I. Lătin. Membri suplenți au fost aleși Domnii: G. Tăuțu, I. Șarângău, N. Simeria și I. Dragăla.

Parastas pentru fostul referent școlar Ștefan Jianu. Duminică trecută s'a oficiat în catedrala noastră din loc de cătră P. O. D. protopresbiteri A. Ghidiu, S. Șandru și S. Petrescu un parastas pentru odihna sufletului fostului nostru referent școlar Ștefan Jianu. Prietini și stimatorii admiraților în Domnul în frunte cu corul reuniunii noastre de cântări cu steagul îndoliat pentru pierderea dureroasă a regretatului ei membru, au căutat cu acest prilej cu pietate, mormântul iubitului lor Ștefan Jianu, ca să depună o lacrimă pentru cel ce le-a fost atât de drag și atât de prețuit... Panihida, aici, a săvârșit-o părintele catihet D. Șandru, iar responsoriile le-a cântat frumos și jalnic corul reuniunii noastre. Într-o duiosă evocare de clipe trecute, directorul școlii normale Ilie Orzescu, arată cine a fost Ștefan Jianu pentru cultura neamului și rolul important ce l-a jucat la începutul desrobirii noastre politice din toamna istoricului an 1918.

† **Maria Băcila născ. Cena.** În ziua sf. Dimitrie a fost petrecută la cele vecinice soția colon. Băcila și sora generalului de divizie Nicolae Cena din Mehadia. După o viață de 64 ani bogată în întâmplări mai mult dureroase a dispărut din viață un tip de femeie venerabilă, plină de energie, care a înfruntat toate cu bărbăție. S'a stins un suflet plin de credință! A înecat o inimă românească! Pentru sentimentele ei naționale, a îndurat multe prigoniri, îndeosebi în decursul războiului. Avem să-i mulțumim calmului dânsu pentru salvarea unor manuscrite prețioase pentru trecutul neamului nostru din aceste ținuturi. Comuna Mehadia și-a exprimat durerea prin participare într'un număr neobiceiuit de oameni. Părintele protopop Ioan Pepa în cuvinte alese

a arătat mulțimii trăsăturile caracteristice ale sufletului. În vezi pomenirea ei!

O serbare școlară în Mehadia. Duminică în 27 Septembrie (10 Octombrie) n. a. e. s'a ținut o serbare școlară din prilejul unui eveniment neobiceiuit. S'au distribuit la 74 elevi cărți gratuite precum și ajutoare în bani în suma de Lei 800 (opt sute). 500 Lei au fost donate de dl ministru Trancu-Iași din prilejul vizitei făcute comunei noastre, iar 300 Lei au fost date dela „Tasul școlar” înființat în ziua învierii Domnului în anul 1919. În preț de Lei 300 se vor distribui cărți de religie și rugăciuni, iarăși dela „Tasul școlar”. Elevii văzând distingerea sporului lor din anul trecut se vor pune cu îndoiță râvnă pe studii în anul acesta, iar cei mai indiferenți vor fi mai serioși. Asupra părinților a făcut de asemenea impresie deosebită. Pilda aceasta ar trebui continuată, iar în alte părți imitată. *Corresp.*

Concurs pentru un post de guvernantă.

Devenind vacant, prin abdicare, un post de guvernantă a Interstatalului „Asociațiunii” împreună cu licența de fete al statului, Sibiu, se publică concurs pentru acest post, cu următoarele condiții: 1. Concurențele să aibă, ca pregătire școlară, cel puțin școala civilă sau echivalentul acesteia. 2. Să fie trecută de 20 ani. 3. Să aibă purtare morală neexcepționabilă. 4. Vor fi preferite persoanele, cari vorbesc și limba franceză sau germană. 5. Angajarea se face deocamdată provizor, pe un an de zile, cu o retribuție anuală de lei 2400, împreună cu întreaga întreținere în internat. Reflectantele își vor înainta petițiile, ajustate cu documentele necesare, comitetului central al „Asociațiunii” (Sibiu str. Șaguna Nr. 6) până la 30 Noembrie 1920, Sibiu, la 10 Nov. 1920. A. Bărscau, președinte. R. Simu, secretar.

Spre știre. Întrucât secretariatul cultelor ce funcționează până acum la Cluj e mutat definitiv la București, orice act trimis din partea autorităților și particularilor se va adresa *direct, numai* Ministerului cultelor din București.

FIUL LUI ANTONIU NOVOTNY,

turnătorie de clopote

și fabrică de scaune de fier pentru clopote

Timișoara-Fabric.

43-52

Calculări de preț se trimit gratuit.